

En el capítol 8 de la quarta temporada de la sèrie *The Crown* es recrea l'enfrontament entre la reina Elisabet II i la primera ministra Margaret Thatcher a propòsit de les sancions econòmiques que l'any 1985 es volgueren imposar a la Sudàfrica de l'apartheid. La reina defensava la seva utilitat per a forçar el final d'aquelles polítiques racistes, mentre que la primera ministra s'hi oposava perquè haurien perjudicat les relacions comercials entre ambdós països. La disputa arriba al seu punt àlgid en una reunió al Palau de Buckingham durant la qual Margaret Thatcher pronuncia aquesta frase: «no one would remember the Good Samaritan if he'd only had good intentions [...], he had money as well». Podem traduir-la així: «ningú no se'n recordaria del Bon Samarità si només hagués tingut bones intencions [...], ell també tenia doblers».

L'escena és apòcrifa, però la frase sembla ser autèntica: Margaret Thatcher —filla d'un pastor metodista— l'hauria emprat durant una entrevista televisiva del 1980, quan feia pocs mesos que era primera ministra del Regne Unit.

Deixant de banda la seva intencionalitat política, l'aproximació de Margaret Thatcher a la figura del Bon Samarità es fa enfora dels convencionalismes, alhora que confirma que les paràboles evangèliques «estan perfectament delimitades i, tot i així, són interminables», perquè «són obertes en el sentit que donen lloc a inesgotables multiplicitats i potencialitats d'interpretació. Mantenen l'esperit humà en precari equilibri» (George Steiner, *Lessons of the Masters*).

Certament, si el Bon Samarità no hagués tingut doblers, no hauria pogut «tractar amb amor» (Lc 10,37) aquell pobre home que «baixava de Jerusalem a Jericó i va caure en mans d'uns bandolers» (Lc 10,30). Perquè els recursos que esmerçà no foren pocs: d'entrada, oli, vi i benes per a curar-li les ferides (Lc 10,34); i, més tard, «dos denaris» per a l'hostaler, a qui alhora donà garantia de pagar «les despeses que facis de més» (Lc 10,35). També hem de sumar al recompte el valor del temps — dos dies i una nit— que el Bon Samarità invertí en l'obra de misericòrdia.

Vist així, el Bon Samarità ens dona exemple sobre com hem d'estimar el proïsme, però també sobre com hem d'utilitzar els doblers. El problema no són les riqueses —que han estat creades per Déu, com ens recorda avui sant Pau a la segona lectura (Col 1,16)—, sinó la tendència dels homes a cercar el consol en la seva abundància (Lc 6,24). Efectivament, la fortuna econòmica és un instrument més que Nostre Senyor ens concedeix perquè fem realitat el doble manament de l'amor: estimar Déu i estimar el proïsme. Els tresors que puguem aconseguir a la terra només són útils en la mesura en què ens permetin reunir «tresors al cel» (Mt 6,19-20). En aquest sentit, farem bé de tenir sempre present la seriosa advertència del Messies: «Déu demanarà molt d'aquells a qui ha donat molt» (Lc 12,48).

Pocs dies abans de la seva Passió gloriosa, Jesucrist va ésser ungit al poble de Betània. Els tres evangelistes que recullen aquest corprenedor episodi destaquen que el perfum que s'emprà en aquella ocasió era «molt valuós» (Mt 26,7) o «molt costós» (Mc 14,3; Jn 12,3). També coincideixen en assenyalar la indignada reacció dels deixebles —que sant Joan, per cert, atribueix directament a Judes Iscariot (12,4): «de què serveix llençar així aquest perfum? S'hauria pogut vendre per més de tres-cents denaris i donar els diners als pobres» (Mc 14, 4-5).

La idolatria —o sigui: divinitzar qualsevol cosa que no sigui Deu— és perillosa siguin quin sigui el seu objecte: normalment són les riqueses, però a vegades ho és la pobresa o els pobres —com posa de manifest l'incident de la unció de Betània, que Jesús solucionà recordant que «de pobres, en teniu sempre amb vosaltres; en canvi, a mi no sempre em tindreu» (Mt 26,11).

Esforcem-nos perquè les riqueses materials que Déu ens ha donat siguin sempre un mitjà per a convertir-nos a Ell «amb tot el cor i amb tota l'ànima» (Dt 30,10).